

BAKURUBASANNI

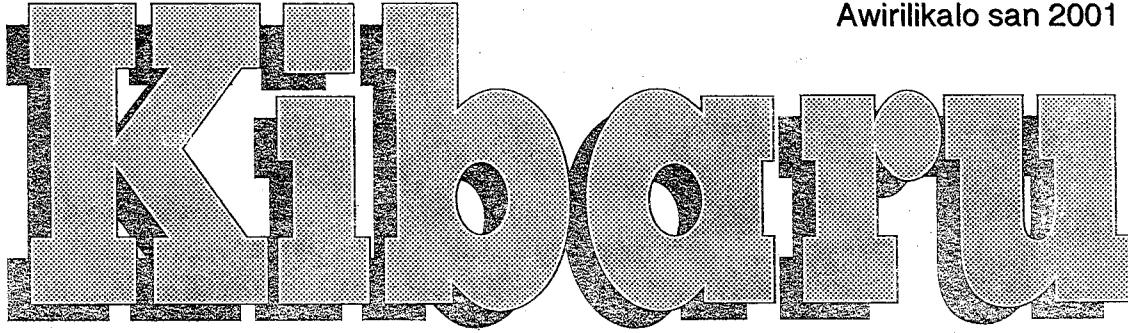
(nimoro 12 songo)

Mali kono = Doreme 300

Afiriki kono = Doreme 600

Jamana were = Doreme 1000

Awirilikalo san 2001

Kunnafoniseben bota kalo o kalo. BP: 24 Telefoni : 21-21-04. Bozola Bamako-Mali. San 29nan boko 351nan A songo : doreme 15

Mali koorilabaara siraw yiriwali nesig

K'a ta san 2001, awirilikalo tile 17 la ka t'a bil'a tile 19 na, Mali koorilabaaralaw bee lajelen ka lajeba do kera Bamako.

Jekulu kerenerennen min sigilen d'o baara kama n'a be Minisirijekulu ciyakeda ka yamaruya kono, o de ye lajeba in laben Mande SIDIBE ka nemogoya kono, n'ale de ye Mali minisirijekulu kuntigi ani dorogojogonna minisiri ye.

Laje in tun sankorotalen don ni cikeko yiriwali minisiri Eli Madani JALO ni soroko ni nafoloko minisiri Bakari KONE ni senekelaw ka bulonba nemogo Seku Umaru TALI y'a kene kan

Goferenaman minisiri werew ka fara Mali kooricike yiriwali baarada nemogow n'ubaarakemogoh kan ani senekelaw ni jamanadenw ka ciden yamaruyalenw, olubee ye lajeba kene in denbaya.

Gelya min be Mali koorilabaara siraw yiriwaliko la, o te biko ye; nka salon koorisenenawbannipetuka koorisene, k'o sababu bo u ka kangaridagelenw na CMDT fan fe, o de ye ta bila mugubon na. Tiye yere la, koorisenenaw ye jalaki jumew bin CMDT kan ? Hakilijigin na, u y'a jira folo ko CMDT kow n'enabocogo m'u diya, bawo u te k'a ke konuman; o kofe Mali kooricike baarada nan'u ka koori songo bin, k'a jira k'o songo nagasili ju bora koori songo binni na dije seleke naani bee la. O de nana ni koorisenenaw ni CMDT ce tineni ye bogobogo, k'u bali ka kan kelen fo kooriko la.

O gelya kolo kera Mali mumu ka

Mande SIDIBE Mali koorilabaaralaw bee lajelen ka lajeba nemogo

koori sorota hake dogoyali ye ni 50 ye, kemesarada la. O koro ye ko Mali tun be koori hake min sene korolen, an ka cikelaw y'o tilance doren de sene salon.

O la, Mali koori sorolen hake san 1999/2000, n'o tun ye toni 459.798 ye, o jiginna fo ka se toni 242.427 ma san 2000/2001 la. O y'a soron san 1998/1999 sannifeere waati koirimugu feerelen hake kera toni 194.796 ye. Ninan sannifeere kera Mali bolo, i n'a fo an ka jamana bora kulujan do sanfe k'a firi dingedunba do kono, bawo Malisera ka koirimugu hake min soron, o bee lajelen ma teme toni 71.453 kan.

Mali minisirijekulu Mande SIDIBE y'i kant'o yoro la, ko kabini Ala y'an ka jamana bila kooricike la, a ma deli ka nin nogon gelya soron koorikola. Ay'a ka jore ni jamana bee lajelen ta jira

masibaw kan, nin gelya bena ke sababu ye ka minnu lase Mali sorokoma, k'anka netaa nagasi n'an ma kona ma. Mande SIDIBE ko n'an ye taji songo layelenni ni sanu songo fana binni dije kono faras umankis sorobaliya kan, k'o sababu bo samiyeg juguyali la ani nafoloba minnu

donna baara kologirinw dafe, an kana nogon negen, soron nafoloko be gelya an ka jamana kono ninan. A ka foli la, jege fanga ye ji ye cogo min na, Mali jigiba be koorisene kan o cogo kelen na, bawo jamana sinjenesi yiriwali sira kerenerennen don. Koorilabaara siraw be mogo miliyon saba nogonna de labolo Mali kono. Joyoro min be koorisene na Mali ka netaa ni yiriwalini dijetatige nogoyali la, o koso goferenaman te se k'a sigi k'a bolo fila da sen kan kooriko don nalamla la. Mande SIDIBE k'o de nana ni hakilijagabo lajeba in labenni ye, walasa bee lajelen ka se ka hakilina numan soron Mali koorilabaara siraw lawulili la, k'u bila yiriwali sira kan.

Mali koorilabaarala bee lajelen ka Bamako tonsigiba kera fognogonko ani keleba kene ye koorisenenaw ka sendika ni CMDT nemogosoba ni nafolodibagaw ni fangaso yere ce.

(Ne fəlo to)

Mali koɔricike yiriwali baarada baarakelaw ni senekelaw murutira k'olu ta tēna se ka ke CMDT ka kow la sēgen lankolon ye, olu minnu ye baarada in jobagaw ye, olu minnu ka soro n'u ka dijelatige dulonnen don koɔri la. Haminanko kelen min b'olu la, o y'u sendonni ye CMDT kow bēs jenaboli la, bawo u jeyorō ka bon koɔri baara siraw bēs waga boli la. U ka dijelatige n'u ka sinijesigi sēmenen

Mali koɔrilabaaralaw ka lajeba jama welelen.

don koɔriko la. O de kɔson, u te son bi, u te son sini CMDT ka yelema kenyerayew ka bolo kan, k'olutegé ko k'a bo a la pēwu. U ko gelya n'a taa bēs, Mali mankan cogosila ka CMDT tōnomada dijē waribonba ma, n'o ye «Banki Mɔnjali» ye, min te Mali ka soro ni hadamadenyako ka jetaa fe. U yere y'o ke seben ye k'ojira jama bēs lajelen lajekeyoro la, walasa k'u ka nisongoya jira CMDT feereliko la mogo wērew ma. O wale kera sababu ye, u ka sendika jemogō Abudulayi Abasi SILA n'a jenogōn dōw minē, ka t'olu nininku u darōkan na polisiso la; nka u tilala k'u bila.

Koɔrisenēnaw ka sendika ka jalakibinyorōw ka ca uka jemogosoba kan. San 2001, awirilikalo tile 18, CMDT baarakelaw ye jenogōnajeba do ke u ka jemogosoba la. U ka sendika kuntigi Abudulayi Abasi SILA nininkalen o laje kun na, a y'a jira kunnafonidilaw la, k'uyé jenogōn dalaje walasa ka mogo ladonniya, u ka

jogōn faamuya, k'u hakili jagabō u ka jemogōso ka baarajugu kan, n'o ye naniya siriliy'ufek'ubē CMDT latēmē kenyerayew ka bolo kan.

SILA k'u b'a fe ka CMDT latēmē nafolodibaga min ka bolo kan, n'o ye «Banki Mɔnjali» ye, naniya numan t'o la ka jenin koɔrilabaara siraw yiriwali ma Afiriki kono. Misali la, a ko CMDT n'a jenogōnna baarada fen ofen feerela «Banki Mɔnjali» ma farafinna, a ma na ni foyiyetinenik, bawoojamanaaw bēs siginn'u k'o, k'u nagasi hadamadenya ni soro ni nafoloko sira kān. A ko halibi dijē waribonba in b'o baara de la wa u ni dañen don Mali Koɔricike yiriwali baarada de kan an be don min na i ko bi. Abudulayi k'olu b'u seko damajira bēs ke ka Mali kisi o bōnekisēbilen n'a kōlōw ma.

Ako waatila, sendika ni goferenaman ni CMDT jemogōso sera ka sigikafō ni hakilifalen sira dō boloda u ni jenogōn ce. Bolon bilala bēnkansēben dōla o kadara kono san 2000, nowanburukalo tile 21 CMDT sendika ni CMDT kuntigiba ni Mali soro bēs lajelen sendika (SINAPORO) fe.

Fan fila bēs jenna ni baarakelaw sara tigeli ye ni 20 ye, kēmesarada la, ka nisondiyalan wari dō di baarakelaw ma minnu ka waati dafara n'u ka kan ka lasigi. U benn'a kan fana ka jenogōne boloda waati ni waati baarada nafoloko jatemineni na, walasa ka baarakelaw lakana minnu bolo b'a la halisa ani ka nisondiyalan wari dō di baarakelaw ma waati min na CMDT mana soro ke.

Sendika k'obēnkansēben donna bōgō la CMDT jemogōw fe, o de kɔson baarakelaw ka sendika ye waatilabaarabila boloda jemogōw yoro, san 2001, awirilikalo tile 11, k'a

jira o seben kono ko k'a ta san 2001, awirilikalo tile 23 la, u bēna baara lajō tile fila kuntaala kono, n'o be ben lere 48 ma ni CMDT m'u ka lajiniw bo u sira fe.

O lajini dōw ye, senekelaw ni CMDT baarakelaw yere sendonniy'a labaara manankunko la ani goferenaman ka segin a ko u ka baarada feereliko la. Kunnafonidilaw selen CMDT kuntigiba Bakari TARAWELE ma k'a nininku jemogōso ni sendika cela la, a y'a jira k'ale t'a fe jenogōnso ka don a ni sendika ce.

Mali koɔrilabaaralaw bēs lajelen y'a jira u ka lajeba senfe ko kurunkonmogōw bēs haminanko ye kelen, n'o te dōwēre ye, batige konumank. O de kɔson koɔrisenēnaw n'u jemogōw n'u baara jenogōn tōw bēs lajelen y'u tulo n'u ne n'u datugu u ka fōnogōnkō kōrōw kan, k'u bolo mōcōn bō jenogōn nōfe, walasa ka CMDT bō dingē kono, sōngōbinni ni senekelaw banni koɔri sēneni ma, o ye baarada nafama in bin dingē min kono.

Mali koɔrilabaaralaw bēs lajelen ka tōnsigikuncera alamisadon, san 2001, awirilikalo tile 19 togoda ni sene yiriwali minisiri Eli Madani JALO ka jemogōya kono. Goferenaman ni CMDT nicikelaw bēs y'u jeniyōrōfin ni hakilina ni fela numanw ye Mali koɔrilabaara siraw geléyw latēmeni na.

Hakilijigin na mogo 400 jenogōnna de tun be jenogōnyeba in kene kan k'u hakili jagabō feere jenamaw tigeli la ka CMDT bila sira numan kan.

Mali togodaw yiriwali minisiri y'a jir'a ka kunceli jemukan kono ko Fangaso y'a kan di ka koɔri koloma kilo kelen san dōrōme 40 senekelaw bolo san 2001/2002 sannifeere waati la. A ko nka ni gelya wēre nan'a kun bō, o sōngō sigilen fana be laje kokura. O diyara senekelaw ye f'u ka tēgerēkan tun bēna fa don tulogerēn na. O yorōnin bēs la, u fana ye layidu ta ko koɔridēse min kera salon, k'u b'o wo geren samiyē nata. Oma bala mogo la, bawo u ka sendika (SIKOWU) ka lajini dō tun ye koɔri sōngō layelenni

ye kooriseneaw bolo. Komi u jigi ma se ka fa o la cike temenen, o de y'a to ciklaw y'u bolo don u kono, k'u ban ka koorisene. On'ataabes, siranyefen kelen be yen, o ye kooriseneaw tilali ye sendika fila ni nogon ce, min be se ka gelya don u ni nogon ce taalen nef.

Min ye cike nata ye, a jirala ko CMDT mago be sefawari miliyari 80 ni 100 nogonna na teliya la, walasa k'a ka baaraw tiime konuman.

A jirala laje senfe ko CMDT ben'a ka baara nesin koorisene doren ma, k'a sen bo baara caman na, i'n'a fo a tun be minnu ke fangaso togo la, n'o ka nafolow n'a ka baarakeminew ye. Lajeba ka lajini do ye ka CMDT sen bo togodaw ni nogon ce siraw dilanni ma ani dugujukorjiko baaraw ka fara dogotorosokowni hogownicikeminew laseli kan. CMDT bena a sen bo fana dugukolo labenni na ani togodaw laadilikow.

Koromadon feewer bena tige k'o wow datugu, walasa ka CMDT kisi tilatili ma:

Kinan senekela do, n'o ye Abudulu

A jiralen don yan ko Banki Monjali ye jamana hadamadenya ni soro baarakise ye.

Karimu SISE ye, o ye kuma ta a tologonw togo la ka foli ni tanuni ni walenumandon lase nemogow ma feere tigelen ninnu sababu la. A y'a kan di, ka layidu ta CMDT ni goferenaman ye k'olu senekelaw ben'u seko damajira ke koorilabaara sirawkisilitatinenima. Ako senekelaw b'a fe ka ke CMDT baaraketogonw ye, nka ut'a fe tuguni ka na misi senw mine a bosobagaw ye, olu k'a yoro numan ta, ka senekelaw ta ke piriparaw ye, tilaliyorla.

Senekelaw yuka nisondiya jira C M D T manankun dayeleri la senekelaw n'u yers ka baarakelaw ni waribonw ye. O taaruka sendika jiminsira fe, bawo oyorofana tunyu ka lajini do ye.

U ka sendika jemogoba

Abudulayi Abasi SILA y'a jira k'ubena teme n'u ka kele nafama ye fu ka se k'u ka lajiniw bess soro.

Min ye baarakela dow labilali ye fo ka se mogo 500 wali 800 ma, sendika be k'ojalaki bin CMDT nemogosoba kan, bawouk'oye hadamadenya waley, min ko te ne sigikafo ni ben ni nogonfaamu ko. CMDT man'oke, ab'i n'a fo a ye benkansaben kono soso, a ni sendika y'u bolon bila min na san 2000, nowanburukalo tile 22.

Moriba Kulubali ni Basiriki TURE

kalafili ke u ni nogon ce. O kun te dower ye, Faransi ciyakeda in be nafa de las'u ma.

O temenen kofe, Faransi ciyakeda kelen in de ye nejinini ke ka jekulu in sigi «SONAPRA» nemogo Antuwani Doyori ka fo la, a te ben cogo si la Faransi ciyakeda «kabine» ka jekulu in sigi. «EPORO» mogo do Eligenni Asogiba y'a jira ko din seleke naani warisoba «Banki Monjali» yere y'a jira ko sariya te wale in daga, ko nka sariya be se ka soro fan dow fe; k'o kofe Benen suguko sariyaw be sosoli in fana daga yoro dow la. Etiyenni y'a pereperelatige ko Faransi ciyakeda were tun kofora. Tuma min na o y'a jira ko baara in n'ale ka sariyaw te nogon ta, gere kera «Horisi» la; o y'a soro o be baara in nedon ka koro, k'a sababu ke waati koronni ye wele ma se ka bila ciyakeda caman werew ma. «Horisi» sugandira nin cogo la. Nin nefoli caman ma bali «SONAPRA» ni izini murutilenw ka

ne 4

ne 3

(Né 3nan to)

baara bila pewu ka bo Benen koori wurusilaw ka tonba la, k'u yereb b'u ka jekulu sigi ka koori kefenkow n'a sanni baaraw kolosi basigi konona na. Nin konona filiko min kun boleñ file kooriko la, o kera sababu ye «EPORO» nemogow ni jamanajemogó yere ka sigi ka kuma. Ale fana ma son Faransi kabineko ma. Ay'a jira k'ale te jenn'a ye kabine ka bo jamana kokan, ka na forobanafolo ce ka taa n'a ye, nafolo min juru tara banki monjali la. Benen goferenaman ka kan ka sefawari miliyon 438 juru sara banki monjali ye. Jamanajemogó y'a nini kooriko tigilamogó fe, u ka sigikafow sigi senkan, ka Benen kabine do sugandi, k'o ke konew jenabobaga ye. «FUMAPRO» tun ye «SONAPRA» nemogokoroddo sugandi, n'oye Patirisi Gibegibetegebe ye; nka mogó murutilenw ma son o ma, sabu k'o ni «FUPRO» da be file kelen na. O kelen «FUPRO» yesebendocitogoda yiriwali minisiri ma san 2002 zanwiyekalo tile 2, k'a nini ko goferenaman ni koorisnelaw bee k'u ka konew jenabobaga sugandi, u ka je ka baara ke nogonfe jekulu in kono. Minisirim'o sebenjaabi folo. Nka jaabi in te se ka di ka soro minisiri ma wale do jatemin : «FUPRO» y'a jira k'ale te jenn'a ye ko «CSPR» ka jo ni «SONAPRA» ka baarakela 71 ye, minnu ka baara nesinnen tun don koorikolo sannifeere konew ma, tuma min na konew bee lajclen tun be goferenaman bolo.

Nin bee kofe wurusila murutilenw ma son koorikolo tilacogo ma iziniw ni nogon ce. Benen iziniw be se ka koorikolo hake min wurus, o be ben toni 700.000 ma, ka soro hake min be bolo la, o te teme toni 230.000 kan. Bee b'a fe a ta ka caya ni bee ta ye. Walasa sariya kan'a nomine, ka waricaman bin a kan, k'a ye wusuru diyagoya minc «Talon» izini saba la, goferenaman n'olu ye nogon faamu : Koorikolo toni 25.000 be d'u kelen - kelen bee ma siñe saba ka tugu nogon na, k'a damine san 1999 la.

«MCI» izini mogó do Mariten Orodigesi y'a jira ko nin tilacogo manji. Ko iziniw ka baaraketa jate ka kan ka minc ka soro ka tilali ke. Nka

«Talon» izini jekulu y'a jira ko seginteké tilacogo kan tugun sabu, olu ta bilala dije seleke naani sugu ka bolo kan ka ban.

Fo ka se zanwiyekalo cemance la ben ma se ka ke folo. A koné ka gelen, sabu kooriko nofetoko don. kooriko geleyalen ka senin yorla, «FUPRO» be ka koorikolo doçonin-döçonin minc senekelaw bolo, kabini desanburukalo la. Nka, a tenu se ka caman soro ka fara nogon kan.

Sabu ban kelen koorikolo tilacogo ma iziniw ni nogon ce, ale ka koorikolo tilacogo n'a konogan. N'iye wulusilaw kemesarada, izini murutilenw joyero ye 83 ye. Etiyeni ka fo la fosi ma tijé koorisnelaw ye, sabu ni koorikolo tijena, ko wurusilaw no be minc sariya fe, ka d'a kan u ni senekelaw benn'a kan k'u be koorikolo sorolen bee lajclen wurusi.

Emaniyeli Widijinajni Ajowi Badama Dukure

Nerika, malokise kabakoma

Jininikelaw ye malo do laben ko Nerika, n'a kolo ka gelen kosebe, a be kise wa, farafinna tilebinyanfan malosen geleyaw te fen tijé a ye. «Nerika» ye angélekan ye min koro ye ko «malo kura min kerékerénnna farafinna kama». Jininikelaw ye Asijamanaw ni farafinna malo dow fara xogon kan k'olu laben ka ke Nerika ye; dije seleke naani tonba «ONU» y'a jira k'a malobe ke sababu ye ka farafinna senekela faantanw ka soro caya ni 50 ye kemesarada la, ka soro ma nogon k'a la walima ka jidon a koro.

Wale in nedonbagaw y'a jira ko malo in be ke sababu ye ka soro min lase senekelaw ma, kemesarada la, a doçoyalenba ye 25 ye; o kofe, a be ke sababu ye ka goferenaman ka balo sanni nogoya ni dolariwari miliyon caman ye. Soro koro nedonbagajanaw ka fo la, kemesarada la ni malo in hake 25 sera ka sabati farafinna, a be nafa min lase goferenamanwma, balosan siratige la, o be se sefawari miliyari 70 ma, san o san. Malo joyero ka bon baloko la farafinna tilebinyanfan jamana 12 nogonna kono, in'a fo Mali, Lagine, Senegali, Kodiwariani Nizeri. Nka, i n'a fo Peteri Matijon y'a jira cogo min na, balo te laboli ke nin jamanaw la kosebe, sanko malo. Peteribe baara ke «PNUD» la, n'oye dije seleke naani tonba «ONU» ka bolofara ye min nesinnen don yiriwali ma.

«PNUD» mogó do, n'oye Kofi Fujimora ye, o fana y'a jira ko Nerika buna ke malo kabakoma yefarafinna kono; a be k'i n'a fo malo suguya

minnu sawura benna cogo min na Asijamanaw ma.

Nerika ye malo ye min kise ka kumbakosebe; banaw ni fengenaman te fosi k'a la, a be son jayorow la, wa nogontanya te fentij'a ye. Hadamaden balofenw ka c'a la fana. A be motile 30 walima tile 50 hake kono. Kabini san 1990, Nerika sigira senkan «ARAO» fe, n'oye jekulu ye farafinna min nesinnendon maloko sababtili ma. A jagoli yere damine Lagine kono. K'a sababuk'a cogoyaw ye malo in dabora faantanw kama, nogon ni jisongo se te minnu ye. Sanjimalo don; ji te don a koro, a be se ka senekelaw fan bee la.

Peteri Matijon ka fo la, nin ko bessenna a be san binaani bo : a tun ma se ka sira soro. San 1990, dije dönni sira kura boleñw kera sababu ye ne ka soro Nerikako la. A ko wale in malo laben malosenlaw kofe, sanko musow, olu minnu be sanjimalo senekosebe. San 2001 awirilikalo in na, zaponjamana, dije seleke naani warisoba, Amerikenw ka yiriwali ciyakeda, Orkifeleritogola ciyakeda, ani farafinna yiriwali warisoba ka kan ka nogonnajere doke, walasa ka Nerika sankorota.

Jateminlaw ka fo la, san duuru nataw kono, kemesarada la, malo in ka kan ka senekelaw maloseneyoro 25 la; san tan nataw kono, malo si tenu senekelaw ka Nerika bo.

Fen kelen be nin kuma semetiya, o ye malo in timiya ye. Nerika timiya ni malo do timiya be tali ke nogon na, min te senekelaw ka selidon dumuniw ko «A F P».

Badama Dukure.

Minisiriw ka laadalatonsigi y'a dantige sariyasəben dōw kan.

Arabadon, san 2001 awirilikalo tile 18, minisiriw y'u ka laadalatonsigi ke Kuluba njogonyesoba kono. Tonsigi nemogoya tun be jamanatigi. Alifa Umaru Konare bolo. Dantigeli minnu kera njogonye senfe, olu file :

Jamana minenko, a labenni, sigida kojew, ani dugubaw kojew nənaboli minisiriso tōgō la. Minisiriw ka laadalatonsigi y'a ka yamaruya di sariyasəben dōw kan.

Moti dugu kōnōmogow hake bora 53.322 la san 1976, ka se 81.929 ma san 1998. Geleya caman sōrōla Moti dugulabennina dugubaya siratige la, k'a sababu ke dugu sigicogo n'a sōrōko n'a, ciyakēdako n'a hadamadenyakowyiriwaliye. Walasa ka Moti n'a lamini yiriwali sabati, feere kerenkerennen dōw tun tigera a labenni kama san mugannataw kono; o feerew tigera san 1990.

2) - Sariyasəben min be Gawo dugu n'a lamini labenni kofo. Gawo komini kōnōmogow jatera k'o ben 54.903 ma san 1998. Sirabaw be bo Mali, Nizeriya ani Alizeri tilebinyanfan na ka njogon kunben Gawo; Gawo min ye duguba lakodonnen ye kabini lawale la. Feere dōw tun tigera san 1987 ka Gawo n'a lamini laben. O feerew ni sababa ma ben. Nin sariyasəben kura talen in bēna ke sababu ye ka fura sōrō geleyaw la ani ka dugu walankatali nesigi minenkow, bolifenkow ani saniyakow siratige la.

Jamana duguw bilali njogonna kadara kono Kayi ni Yelimane ce siraba labenna; a janya ye kilometere 141 ye. Baara kinfollow banna san 2000 utikalo tile folo la. Goferenaman ye deme do sōrō Faransi ka demeli ciyakēda «AFD» fe, walasa ka manaji bon siraba in kan. A baaraw latemena «SATOMU» ma; a musakaw be ben sefawari miliyari 5 ani miliyari 36 ma; baaraw ka kan ka ban pewu kalo 12

kono.

Goferenaman ye bolodali ke ka jesin jamana pankurunjiginkenew labenni ma, walasa ka taama nogoya mogow ma, basigi kōnōna na ani ka jamana duguw kala njogon na.

Nin baaraw be bil'o kadara kono; ka sira kōrōw laben, walima ka sira kuraw dilan, ani ka sariyakow ni fen caman wərew sabati Moti ni Njoro pankurunjigikenew kan. Baaraw latemena «kolasi» ciyakēdaba ma; musakaw be ben sefawari miliyari 5 ni miliyari 203 ma; baaraw be kuncé kalo 12 kono. Goferenaman ni «BADEA» b'u jo n'a musakaw ye.

Yelema do bēna boli tajiko wusuruw kan. Fen caman be jate tajimafenw fe, i n'a fo «esansi» ni «petōrōli», ani «keroseni» n'o be ke pankurun kono, ani «fiyoli» ni «jezeli» ni «gazi bitani» n'u njogonnaw. A jirala ko nin tajimafenw bēs wusuruw be sara ka d'u nafaw kan. U sanyorow jate be mine ka sōrō k'u wusuruko dantige. Walasa k'u sansongow to bolo kelen kan pōnpuw la, kalo o kalo tajimafenw wusuruko jate be mine cogoya la min n'u songow be njogon ta dijē seleke naani na.

Nin wusuru dantigecogo de kera sababu ye ka «duwani» ka sōrō dōgoya kosebe tajimafenw na, kabini u songow ye damatēme yelenni min ke dijē kono san 1999 zuluyekalo la. A kera sababu ye fana, tuma min na songow jiginna dijē seleke naani na, sanbagaw ma b'okalama, sabuhalibi olu tun be tajimafenw san geleya la. Nin bēs lajelen koson dantigecogo kura ninina tajimafenw wusuruko la. Nin yelema in be tali ke farafina sōrō n'a wariko tonba «UEMOA» jamanaw ka tajimafenw wusuru dantigecogo la. O kōrō ye ko «TVA» be mine tajimafenw bēs lajelen kan «duwani» na. Wusuru dōfana be mine tajimafen

kan jamana kōnōna na; o be bila wusuru kerenkerennen nōna, mintun be mine fen dōw kan.

Wusuru dantigecogo kura in bēna ke sababu ye tajimafenw songow ka to ka yelēn ka jigin, i n'a fo u be cogo min na dijē seleke naani na. Wale min b'a ko kono, o ye ni tajimafenw songo jiginna dijē seleke naani, sanbagaw b'u sōrō nogoya la. N'u yelenna fana, a b'o cogo kelen na; sanbagaw b'u san geleya la. A be ke sababu ye goferenaman k'a ka sōrō basigi; tajimafen jagobatigiw fana bolo lankolon te b'a ko la.

Izinikow, jago ani bolifēnw minisiriso tōgōla, laseli dōkera ka laset tonsigilaw ma, min be Dakaru ni Bamako ce negesira kojew nənabolicogo numan kofo. Kabini tumajan Mali negesira ciyakēda ni Senegali negesira kojew nənaboli ciyakēda fila farala njogon kan ka Mali ni Senegali ce negesira baaraw ke njogonfe. Minenw tijeni n'u kōrōli ani ciyakēda fila ninnu ka warikogeleya kera sababu ye ka negesira yere nagasi, negesira min nafa ka bon kosebe jamana yiriwali la, nijamanaw donni njogonna sababu belebelew dōw don.

Walasa ka negesirako in sabati feerew sirila, i n'a fo Bamako ni Dakaru ce negesira baaraw sabati jekulu sigili, san 2001 fewuruyekalo la. O feere b'a jini jamana fila ni negesira baarakelaw ani kenyereye minnu be jamana fila ninnu kono ani kōkan kenyereye kelen ka je k'u fangaw ke kelen ye negesira labenni kama. Jekulu in ka baaraw be jesin negesira labaarali kojew bēs lajelen ma, i n'a fo feerefēnw ni taamadenw ka kojew ani minenw labenni n'u kurayali. Nka jekulu in ka kan ke wari do sara. A jirala ko nin wale bēna ke sababu ye ka Dakaru ni Bamako ce negesirako sabati konuman.

Ka bɔ Fuseni Jara yɔrɔ

An bɔ don min na i ko bi, Bamako baaraninimuso maniñ ko bɔ ka tijené min don togodalamogow kun, o te doonin ye. A to nana ke, i n'a fo an ka nininiw y'a jira cogo min na; n'i ka mamine npogotigi nana Bamako ka ban, ka san naani nɔgon sɔrɔ, o y'e sen bɔlen y'a ko la pewu. Sabu a laban bɔ nugu maminece la. Hali n'u bɔe te, sabu kelen-kelenw selen don u denmusow la. Nka nin koje bɔna ke sababu ye ka gelyaba don furuko la. Mogo min ye kuma in f'an ye,

Fuseni Jara

o y'a jira k'ale ka mamine muso fila murutira Bamako nali senfe. Yala togodalamogow ma fura nini nin ko la wa ? An kumanɔgon y'a jir'an na ko Sanro mara la dugu mugan ni duuru tun y'a jira k'u ka denmuso fosi te se Bamakɔtugun; nka bɔe denmuso labanna k'u bangebagaw kejɛ. K'a da mun kan ? Minnu sigira koje in nemogoya la, olu de fɔlɔ denmusow y'ukɛnɛ, ka na Bamako. Kabini okera bɔe ta y'i kejɛ. A y'a jira ko faamaw ni politikimogow ka wuli k'u jo, sabu togodaw be ka lankolonya. Bɔe nana Bamako.

An ni musokɔrɔba dɔfana kumana. O y'a jira k'ale ye san mugan ke Bamako yan. Gurupu fɔlɔ walima filanan min bɔra Segu ka na Bamako, ale tun b'o la. Nka siñe fɔlɔla a seginna ka taá so. Tuma minna a seginna ka na Bamako, ale ye den kelen sɔrɔ u ka Segu jamana ce dɔfɛ. Okelen ale maloyara ka segin so. Ce tun be baara la «OPAMU» na. Okofe a ye cemannin wɛre sɔrɔ ce in fe. «OPAMU» datugulen ce taara Gabon. A fatura yen. Ale koni ye baara misenin caman ke Bamako yan ka denw balo. An bɔ don min na i ko bi, ale si kɔrobayara. Adenwlabankera nsonw

ye. Ale desera sosara la; f'a laban taara negekolonw laben k'o ke so ye. A ko bi, ale koni y'a ta to Ala ma. A ko a le bɔe laadilikan minnu fo bangebagaw ye, togodaw la, u k'u janto musomanninw na.

*Fuseni Jara «Man IWE»
Sanfili la*

Masakɛ n'a furumuso naani

Nin ye masakɛ dɔ ye, a ye muso naani furu; u bɔe lajelen ka ni kojebe. Don dɔ, musow naani u kanto masakɛ ma, k'unana bi, masakɛ ka baramuso jira u muso naani na; «An t'a dɔn min ye baramuso ye an na.»

Masakɛ ko o te baasiye, k'uka na sini sanni dugu ka je, masakɛ ye cekɔrɔba dɔ segerɛ.

Cekɔrɔba ko n'u nana, i b'a fo ni n ye fen bila mogo min tege kono, o ye baramuso ye.

Tuma min dugu jera, ni muso naani nana u ce segerɛ, a ye kolonkissé kelen kelen bila u kelen-kelen bɔe tege kono.

Okelen u bɔe nisondiyara. Bɔe ko i ye baramuso ye.

*nofan Togola
Kokala-Dogora Buguni.*

Bɔe n'i joyɔrɔ don faso ka netaa la

Nye kɔlosili dɔke; kibaru ka laseliw la jumadon fe, i te baganmaralaw ka baganmara kibaruyaw men, i te monikewaw ka monikewɔrɔ kibaruyaw men; i te bololabaaralaw ka bololabaara kibaruya men.

Ne b'a fe k'o sababuw don. Bataki minnu be ci «kibaru» ma, caman ye senekelew ka senekeywɔrɔ kibaruyaw ye. Ne hakili la Mali ka nafasɔrsiraw la, bɔe joyɔrɔ b'a la. N b'a nini baganmaralaw, monikewaw ani bololabaaralaw bɔe fe, u ka batakiw ci «Kibaru» ma k'u ka kunnafoniw lase.

*Kasimu Konare Bilokisi
Jefale Torodo
Jedugu Torodo Komini na*

Bimɔgɔw te kan kelen fo

Ee, badenw, diñe ko kera baara ye ! Ante kan kelen fo tugun; o ye kabako ye. N'an yelen, k'an ka jigin; n'an jiginna, k'an ka yelen. Jamana kalalaflila. N'i kumana, k'a be kuma kojugu; n'i y'i dade, k'a ka jugu; n'i y'i taama, k'a te sigi, n'i y'i sigi, k'a mago te mogɔla; n'i ye baarakelaba ye, k'a te fen dɔn; n'i kera fugari ye, ko bataramogɔ don; n'i kera koladilanbaga ye, ko togɔninina don; n'i kelen don, ko kelenya ma ni; n'i kera mogɔjan ye, k'a ka jan kojugu, n'i kera maasurun ye, k'a ka surun kojugu; n'i kera fonisere ye, k'i ke ninikelaba ye, k'a be farati. Farafinje ye jejuguba ye ! N'i ye numan tan ke, u b'o ke kelen ye; n'i ye juguman kelen ke, u b'o ke tanye. Ee, o ka jugu ! N baden, farafinw, nin t'an ka netaa sira ye. N balimaw, nin ke n ye, o salen don ! N deme n kunko la, bana de b'o la !

*Saganti Sisoko Balikukalankaramogɔ
Genubanta - Kejeba.*

Ceserebugu musow be «APEDEWU» fo

Ceserebugu musow be «APEDEFU» wale humandɔn k'a sababu ke nɔsimansinko ye. «APEDEFU» ye nɔsimansin min di musow ma, a be nɔsi, ka kɔlo si, ka malo fana wɔrɔ. A ko kera hɔrɔba ye musow bolo. Jumadon, ntene, ani tarata mansin be tile ka kɔlo si, ka si ka kɔlo si. Mansin in kera sababu numan ye. Ceserebugu n'a dafɛ duguw musow bɔe lajelen bolo.

*Seneba Tarawele Musow ka
nemogɔ Ceserebugu Negela*

Kuma kɔrɔma

Mogo kumanɔgon do be yen, i t'o ka kuma men i tulo la; nk'i b'a ka kuma faamu ! o y'i kumanɔgon jumen ye ?

Yakuba Samake

Tasona Bila

Jaabi

O ye bataki ye

Foliseben

Hadamaden mana wale min ke; numan fara juguman kan, i be fo n'o de ye. Fenkebalite lakodon sanko k'a fo.

Ne Burama Sidibe ye Mali kanw kalannin'usébennikanubaga numan de ye. Ne ka kólosili bór'a kan ko n balimake Gonba Tarawele ka bō Döröbugunin Kolokani mara la, ye Kibaru kanubaga numan do ye. Mogo dón min timinan ka di kibaruko la kosebe. A ka ciseben ka ca kibaru la kosebe. A be baara ke ni hakilisigi ye. A sera ka balikukalan demeniton do sigi senkan Döröbugunin kono. Afaden fólo kéra kunfinyan de ye. A b'a jini cogo bée la k'o kélé ka bō Döröbuguni kono. Ni Ala sonna, a ka hami be waleya don do. Ni kalan taara ne, a si na dón.

An be yoro min na bi, Mali mago be Gonba Tarawele jögön caman de la walasa an ka kanw ka sira soro. N balimake Gonba Tarawele, ne b'i fo i ka cesiri la.

k'i fo i ka hakili numan na !
k'i fo i ka faso kanu na !
k'i fo i ka yéredon wale la !
k'i fo i ka nininni n'i ka timinandiya la !
k'i fo i ka mögöladon na !

Bi, ne be se ka n waso n'e Gonba Tarawele ye.

Mun be jini i fe tugun. I ka do fara cesirijala kan, ka muju, ka sabali. Ne b'a dón kalan kanu b'i la cogo min na, a k'ecogo numan te i kóngogan cogosi de la.

Tarawele.

Burama Sidibe balikukalankaramogó Sirakorola «CAC» Kulukoró.

Diyo - Buwatubugu

Siraba min be bō Kati ka taa Kita, o sira in kasaara ka ca kojugu ka d'a kan mögo caman te mobili boli konuman a yoro la. N'i ye möbili ninnu ye i b'a fo k'u bëna taa jamana wëre la.

Dirisa Bakari Jara
Balikukalankaramogó
Diyo-Buwatubugu-Kati

Banabaatow ka kan ka taa dögötörösow la.

Ni mögo dów ka mögów banana, u te son ka taa n'u ye dögötörösö la; u be taa dögötörösö wele, k'u ka t'u ka banabaatow laje sow kono.

A be se ka ke dögötörösö te se k'u ka wele jaabi, k'a sababu ke, a b'a soro banabaatö mögo 4 walima mögo 5 be dögötörösö la.

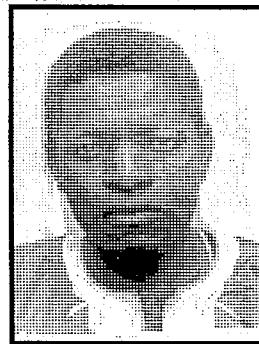
Dögötörösö jökun ye banabaatow ka jögön sorojen. Nka n'a fora ko dögötörösö ka banabaatow to dögötörösö la ka taa banabaatö kelen laje so kono, o te ko bënta ye.

Wena Kulubali
Balikukalankaramogó
Jekuma - Wôlodo komini

Kibaru jemukan

Ne kan be jumadon kibaru jemukan de ma.

Kabini waatijan k i b a r u kanubagaw y'a fo, k'a sëben, k'a jira k'u ka j e m u k a n kuntaala ka surun kosebe, a be ben sanga 20 dörön de ma dögökun kono.

Burama Sidibe

Ni tijé don ko kibaru tögö ye kow tige, ka baw tige,

Ni tijé don ko kibaru ye jala soro (medayi),

Ni tijé don ko hakili sinsinna ye sëbenni de ye,

Ni tijé don k'an ka kanw kalanna man ca halibi Mali kono sanko Bamako dugu kono,

Ni tijé don ko sëbennikela man ca Mali kono.

Ni tijé don ko mögo te koro kalan ma,

Ni tijé don ko jumadon jemukan ye kibaru kanubagaw niyoro ye,

Ni tijé don k'an be jëtaa de jinina bi,

Ni nin folenw bée ye tijé ye, jemögow k'a laje ka kibaru sankorota nijemukan barikama ye.

N'i y'a men k'i tögö ye gongondurun, i

sen fila de be duguma.

Wa an ka kanw kalanni te jësoro ni kibaru sëbenni n'a jemukan ma don da la jemögow fe.

N b'a jini jamana jemögö ni fangabulon jemögö ani kunnafoniko setigi (minisiri) fe u ka n ka bataki in fileji jemajolen na walasa anw (kibaru kanubagaw) sennañoniw na bo.

Burama Sidibe Sirakorola «C.A.R.»
Kulukoro - Mali

Poyi : Ne bamuso

Farafin muso noçroma ma;

céjugu sarama;

hôrômuso mujulen;

hôrômuso nafama.

Ne kan be i ma,
kuluw ni fugaw cecibaga,
gasisi ni tilefarin munubaga,
Nène ni funteni munubaga,
muju ni sabali jigineba.

kunun ani bi sementiyabaga,
Ne kan b'i ma !

Fo ni e yafara ne ma !

E min ye ne doni kalo konothon,
ka ne ladon kalo mugan.

Ne bo ni ne jégene kéra i farikolo wusulan ye.

Ka ne foço ke i kannakononw ye.

Ne kasikan kéra i jolifon do ye,
i te da ni ne ma da fólo.

i te sunogo ni ne ma sunogo.
dugu mana je dun ?

Hami be mögo la, i be hamie ne na.
Jore be mögo la, ne jore b'i la,

ne ne ba ! Fo ni e yafara n ma!
n mana kasi, i be feere bée siri k'o ban pewu.

N mana bana, o y'i yere bananen ye.

Hali ne mana kongo döönin, sin be don n da fo ka n fa.

E n'ba ! Fo ni e yafara n ma !

Den-ni-ba ce ka yafa.

Ni ani kanu ka yafa; hine ni deli ani makari ka yafa.

Silameya ka yafa.

I sara te n bolo dijëso yan, sanko alikiyama.

Ala ka ne töno dumu si d'i ma.

I Kane !

Burama Sidibe ka bō Sirakorola
Kulukoro mara la.

Motikaw ka yeelenko jore bë ka nogoya

K'a ka san 2001 awirilikalo til 5 la, ka t'a bil'a tile 7 la, dugujukoronafolow, ji ani yeelen konew minisiri Abubakari Kulubali ye taama do ke Moti mara kono, walasa ka ciyakeda laje ka baarakelaw ka baaraw cogoyaw lakodon ani ka maradenw ka jiko ni yeelenko geleyaw sidon. Minisiri ni yeelenko ciyakeda na nemo Faransi Leborini tun be nogonfe taama in na.

Taama baaraw damine na jini yeelen ciyakeda la Seware dugu kono. A kolosira yen ko baarakelaw ma laboli ke, sow koronnen don, baarakeminenw koren fana don, (olu be bolo la a be san mugan bo). Jikogeleya dadigira mogow la yen kosebe sabu kabini san 1994-1995 ji ddogyalen don dugukolo jukoro. Nin geleya nana fara jisoreyoro tilacogo jugu gelayaw kan, minnu be senna kabini san 1974.

Nka nin geleyaw n'u ta bee lajelen, kemesarada la, cesiriw kera ka ji saniyalen lasé yoro 70 nogonna na, togodaw la. Dugu 35 nogonna be yen kemesaradala, jiko ma sabati konuman yoro minnu na, Moti mara kono.

Min ye yeelenko ta fan ye, kilowati 2932 be Moti mara kono; kilowati 200 be Banjagara; kilowati 632 be Jene. Kilowati 200 be Duwansa; Moti - Seware ta ye kilowati 1900 ye. An be don min na i ko bi gurupu (yeelendimansin) fila be Moti - Seware bolo; gurupu sabà ka kan ka fara olu kan, minnu kelen-kelen bee ye kilowati 1600 ye, n'u dira Libijamana fe. A jirala k'o gurupu saba sigili baaraw banna. Feere werew be ka tige walasa ka Moti yeelenko nogoya funteniba waati la (awirili-zuwén), i n'a fo Darisalamu gurupu yele mal Moti ka bolo kan, gurupu min ye kilowati 12.000 ye, n'a labenni baaraw be senna sisan, mansin do ninini ka bo

kókan, min ye kilowati 350 ye. A jirala ko yoro naani de be Moti mara kono yeelen be se yoro minnu na. Kemesarada la, motikaw mago be hake min na, yeelen be se tan doron de ma. Yeelen be minnu ka duw kono, olu be ben mogo 460 9 ma; yeelen fana don min fanga ma bon kosebe. A jirala ko do ka kan ka fara Moti ni Seware yeelen carinyoro kan. Yoro dow fana be mara kono, yeelen ka kan ka se minnu na, k'a ta san 2003 ka t'a bila san 2025 la, in'a fo Koro, Bankasi, Sofara, Ja, Tenenku, Jafarabe, Binangank, Kona ni Yuwaru. Sanni minisiri n'a nöfemogow ka taa Tenenku ka togodaw jikow ciyakeda ka baara kelenw laje, n'olu ye kolen 200 ye, u ni motikaw jera ka kuma jiko ni yeelenko geleyaw kan. Nogonye in senfe minisiri Abubakari Kulubali y'a jira ko Moti ji saniyalenko sabatili baaraw ni jamana bee lajelen taw be ke nogonfe san nataw kono, baara

minnu bolodara san 2000 mariskalo la, goferenaman fe. Da sera dugujukoronafolokow fana ma. Minisiri y'a jira k'a ka ciyakeda bëna nininiw ke sojo labenw kan; o siratige la kofarasucaman be Honbori. Nininiw ka kan ka ke Delita di Nizeri fangamayoro fana kan, yeelenko sabatili nisenkeyorow labennikama. Sigikaf in senfe motikaw da sera yeelenko jruw sarali nogoyacogow ma, ani yeelen wari damateme caya. Yeelen ciyakeda nemo ye nefoli ke nin bee lajelen kan.

A y'a jira k'a be baaraw damine waati min na, a y'a soro ciyakeda ka juru minnu be mogow la, u be se sefawari miliyari 12 ma. A ko motikaw ka yeelenko geleyaw bëna nogoya sisan ni gurupu kofolenw sigili sabatira, sanko kerkenkerennenya la san 2001 ntolatanba nata hukumu kono.

Mohamedi Taraweles
Badama Dukure

«Kolen 200» senna ka jigiw fa

Minisiri Abubakari Kulubali y'a to Moti taama senfe ka taa Tenenku ka t'a ned poroze «kolen 200» baarawkan, minnu dabora togoda jiko sabatili kama. Nin baarawnigoferenamanka hakilina be tali ke nogon na, n'o ye ji saniyalen laseli ye togodalamogow ma.

Poroze in ka lajiniye ji numan soro yoro kelen labenni ye dugu kelen-kelen bee kono. Amusakaw be ben sefawari miliyari 4 ma. Kemesarada la, Mali ta ye 20 ye, «BADEA» ta ye 80 ye; o ye larabujamanaw ka wariso ye, min nesinnen don soro yiriwali ma farafinna.

«Kolen 200» poroze in ka kan ka

kunce san 2002; an be don minna i kobi, kemesarada la, 50 hake nogonna ker'a baara la. Senegalikaw ka ciyakeda dow faralén don nogon kanka poroze in labaara. Kolen kelen kelen bee musakaw la, dugumogow b'u jen ni sefawari baa tan ni duuru ye. A jirala ko poroze in ye mogow kune kosebe.

Geleyaw n'u taa bee, jiko ciyakeda nemo y'a jira k'u be ji numan lase Tenenku dugu bee lajelen na, ani Moti mara dugu bee. Kemesarada la, a jirala ko ji numan be mara dugu 70 nogon de la.

Mohamedi Taraweles
Badama Dukure

Mali silametōnw ka nōgōnnajereba

San 2001 marisikalo tile 31, sibiridon, sekoni dōnko nōgōnyesoba la, jamana silametōnw ye nōgōnkunbenba dō laben denbaya latangali kōnew kan. Bamako alimaniw bēe lajelen tun bēkenne kan, ka fara jama caman kan. Nōgōnnajere in daminena ni kurane kalanni ye. A labenbagaw ka fō la, an bē don min na i ko bi, sigikafo minnu kera jamana marayorow la denbaya taabolow sariyaw bayelēmali kan, o walekelen bē silamew bolokonoganko ye.

Silameya sankōrōtali tōnba ka mōgo dō, Abudūlī Azizi Yatabari foloyekuma ta k'a jira ko musow ka lajiniw bē kurane sōsō. Walasa k'a ka kōrōfō sōn jila, kurane ye minnu fō denbayako la, k'a damine furu yere kēcogow la fō ka se ce ni muso joyorow ma denbaya kōnō, a ye nin bēe fēfēfē. A y'a jira ko hadamadenya yere sinsinbere ye denbaya ye. Silamew ka tōnba «AISLAM» mōgo dō, Mamadu Konate da sera gēleyaw ma minnu bōra sigikafōwkōnō, n'olubetalikefurijoona

ni furusa, ani ciyē tilali kōnew la. Silametōnw ka jate la, sariya bayelēmali ka lajiniw fēn min ye, n'o ye musomanninw furuli bila k'u si san 18 kōnō, o wale bē dankari hadamadenya danbe la. A da sera san 1962 furu sariyasen dō ma min ma labato don kelen jamana kōnō; o sariyasen bē silamafuru sirili kōnō merifuru sirili ne.

Silamemusow ka tōnba nōmōgo Tahara DARAME y'a jira ko niñ benbaliyaw ni dakabanakow ma sōsō fosi fe kalanbaliya ni ladamubaliya kō; a ka kōrōfō bolila cew kan minnu b'u musow lajaba sanga ni waati bē. Silametōn «badu Abrahamani» Cesino Hadi Camu y'a jira ko yōrō dōw bē lajiniw na silamew te sōn minnu ma. Ko wale fēn o fēn bē hadamadenya lagosi olu te jen n'o ye. A ye wele bila silamew ma, ko bēe ka t'i togo sēben walasa ni kalataw sera, u ka je ka nōmōgo ta, min bē silameya gasi sigi.

B. Dunbiya
Badama Dukure

Nin fiñe kura bōra lameriken jamana la

Hadamadenw katulu kē k'u farikolo jeya diyagoya la, owale ye sanga sōsō kosebē kabini diñe seleke naani kēleba filanan waati, n'odaminsna san 1939. Lamerikenjamana farafin sōrōdasi minnu taara wiyetinamu, olu y'a kōlōsi ko yen musolakaw bē tulu kē k'u fari jeya; sōrōdasi ninnu seginna lamerikenjamana na ni tulu kōfōlenw ye u ka minenw na.

San 1930 waatiw la, siyawoloma min tun bē lamerikenjamana na, o kera sababu ye ka wale in don ba la kosebē. Farafin minnu sigilen don lamerikenjamana na, olu y'a kē cogo bē la k'u wolo jeya walasa u ka se kā jate hadamadenw fe.

O waatikelen na, sinemajekulu min bē yen n'o ye «Holiwudi» ye, o ye farafinmuso sinemabola caman ta, i n'a fō Lena Horini, k'u wajibiyā u k'u fari jeya ni tulu ye.

San 1960 waatiw la, Mariten Litteri Kingi ka siyawoloman kēleli kera sababu ye ka wale in dabila pewu, n'o ye farijeyali ye ni tulu ye; nka yerejira kēnew kan, i n'a fō tiyatiriboyorow ni sinimaboyorow la, wale in ma se ka ban yen.

San 1980 damine na Mikayeli Jakisonni nana fānga don wale in na.

San 1970 waatiw la, wale in ye donni damine farafinna kōnō, a y'a damine angilefōjamanaw la i n'a fō Gana ni Nizeriya, ka na Senegali ni Kongo la, farafin tun bē mankutu yōrō minnu na kosebē.

An bē don min na i ko bi, tulu ninnu dilanbagaw ka fō la, n'i ye farafinjamanaw kemesarada, ib'a sōsō 60 b'u wolo jeya; cew fana sen b'a la.

Katerini Filankan Bokonga
Badama Dukure

Amidu ka musoya sabatira

Burukina ka «ce-te-muso-te» dō ka wale ye hadamadenw kamanagan kōsa in na Boromo mara kōnō; Boromo ni Wagadugu ce ye kilometere 150 ye; a bē Wagadugu ni tilebin ce. «Ce-te-muso-te» jiginnna denkēnin na k'a si to sanji 17 la. Atuntaara bana dōfurakeli la dōgōtoroso la.

Nin wale in balala dugumogow bēe lajelen na; hali Amidu yere. Datomo musojiginnna Bidata Nōnbere ka fō la, Amidu y'a f'u ye k'ale yere tun t'a dōn k'a kōnōma dōn.

Musojiginnaw ka lajeli y'a jira ko Amidu ka musoya ye fānga sōrōka teme ceyā kan. Madamu Nōnbere ka fō la Amidu furakeli ma teme dōgōkun kan, a taara so ka sōrō tooro wēre si m'a sōrō.

Kabini Amidu bangera fō k'a si se sanji 17 ma, a bangebagaw ni dugumogow y'a jate cew fe. A tun te wele fosi la Amidou kō; nka kabin'a

jigin bēe k'a ma Sita. Amidu yere ka fō la, k'ale to denmisenninya la, dōw tun b'a wele ko Sita. Nk'a wolofa y'a jira k'a ka wele Amidu, tuma min o y'a kōlōsi ko ce-te-muso-te don. Akobiale y'a dōn k'ale te Amidu ye; ale ye Sita yere de ye.

Ajirala ko cēnīn min ye kōnō da Sita la, o y'a somōgo dō ye; o tōgo ye Modu Jé; an bē don min na i ko ale bolila. Tuma min na Sita jiginnna, a sinw bōra. Sanni jiginni ka kē a ni cēmanninw tun bē ceyabaaraw bēe kē nōgōnfe, i n'a fō sēnē n'a nōgōnaw. Ajirala ko Sita ye marakaden ye; josōnaw don. Hali kōmōkunkolo tali min ye cew ka ko yē, Sita ye nin bēe kē. Min b'a ka wolosēben kan o ye Amidu ye; ko cēmannin don. Sita y'a jira k'a b'a ka sufelakoli laban; ko ni cē bōr'a nōfē, a bē fur'o ma.

Badama Dukure

SIDATOW TE BAARA SORO ZANBI

San 2000 setanburkalola, dijē seleke naanitōnsigi 17 nan min kera Lusaka, farafinna sidabanakon'a cēnīmusoya banakokan, oy'a jira kon'i ye zanbika 100 jo, minnu si b'a ta sanji 15 la ka se sanji 49 ma, i b'a soro sidabana be 19 na. Baarakēbaliw ka c'a la kosebe. An be don min na i ko bi, o baarakēbaliw de wulilen don u ka ciyakēda kōrōw nēmōgōw kama. Sabu u y'a jira ko nēmōgōw ni dōgōtōrow benn'a kan, dōgo la, k'u laje ni sida b'u la, ka soro k'u bila ka b'u ka baaraw la.

Ninwalebē kabaarakēbaliw kōnōnafili sabu Zanbi baarakō sariya t'a daga abada sidako lajeli ka ke mōgōsi la sann'i ka ta baara la.

Sariya t'a daga; o de kōson baarada nēmōgōw t'a kuma fo. Mōgō min be baara nini, o joli be ta dōgōtōrosobaw la, dōgōtōro dōw ka fo la, walasa k'a dōn n'a tigi be se k'a baara ke

kōnuman, walima a joli be gurupu min na, k'o sidōn. Nka tijē yere la, a kōlōsira ko dōgōtōrow b'u dōgo k'a fo baarada nēmōgōw ye ko sidabana be baara ninibaga la.

Nin kuma yelenna ka se fo gofērenaman ma. Zanbi baarakō minisiriso nēmōgōba dō y'a jira ko sariya te jen n'a ye mōgō si ka laje dōgōtōro fe diyagoya la. An be don min na i ko bi sariya ma baarada nēmōgō, walima dōgōtōro si nangi fōlo. Nka gofērenamanya jira k'a b'a janto kōne in na kērenkērennenya la. Nēmōgōba in y'a jira ko don o don, ni mōgō kelen min tēge tara nin kōla, o be bila sariya tigilamōgōw ka bolo kan.

Nka baarada nēmōgōdōw jor'a ko kōrō : ko baaradaw b'u ka tōnō dē nini; o te se ka sabati baarakēla kēnēmanw kō. K'u ma se k'a faamu mun na u ka kan ka sidatow ta baara la.

Sidatow be den kēfē farafinna yōro

caman na, i n'a fo Kameruni. Yen sann'i ka ta baara la, i be laje fōlo ni sidabana t'i la; walima ni sidatō tara baara la, hake be nin'a ka baara kūntaala la.

Hali ni sida be dankari sōrōko ni ciyakēdaw la, sidatō dēnni te hakilina numan ye. A be ke sababu ye ka baarakēbaliw caya ka t'a fe, ka baarakēlaw ni gofērenaman kundoni caya. Uye kalan min kē, o be ke fuye. Wa yōro dōw baarakēlaw sōrōli be gēleya; i n'a fo «ONUSIDA» y'a jira cogomin na, n'o ye dijē seleke naani tōnba ka bolofara ye min nēsinnen don sidako ma. «ONUSIDA» y'a jira ko sanni ciyakēdaw ka sidatow gen ka bo baara la, u ka kan k'u nēsin kunnafoni jēnēnni ni bana kūnbenni ma ani sidatow furakēli, i n'a fo a be ke Bōsitiwana ni zinbawē jamanaw kōnō cogo min na. A be ke sababu ye ka sidabana fanga dōgōya.

Betigēli Kasanwa Tuseko
Badama Dukure

Fērew sirila ka jōnisan ka mōgōfaga nagasi ka s'a tilance la.

A jirala ko sanni san 2005 ka se, dijē seleke naani kēnēya tōnba «OMS» ni dijē seleke naani denmisēnniwig togolā jēkulū «UNICEF» be k'ufangaw ke kelen ye, walasa ka jōnisan ka denmisēnniwig fagataw hake dōgōya ka se tilance la.

Jōnisan jōyōrō ka bon kosebe denmisēnniwig fagafēnw na dugukolo kōkan. Kōsa in na, san o san jōnisan be denmisēnniwig miliyon 30 minē dijē kōnō, ka 900.000 bon'u ni na. Nka nin hake ye dabalibanko ani dusukasikoye, sabu a ka ca san 30 ye bi bolociji dō sōrōla min be denmisēnniwig lakan kosebe ka bo jōnisan ka fagali ma, n'a musakaw bēe lajelen (a n'a sōgōlibiye) te tēmē sefawari kēmē ni biduuru kan, i n'a fo dōgōtōro Meligaaridi y'a jira cogo min na, n'ale ye bolocijiw kōnēw nēmōgōye «OMS» la.

Jatēw y'a sabati ko bana minnu be mōgōfaga, ka soro boloci be se k'u

kisi, jōnisan jōyōrō ka bon olu la kosebe. O banaw hake be se miliyon 1 ni 600.000 ma san kōnō. Dēse be ke ka denyērēniwig bolo cili min kē, o nōba be denmisēnniwig fagali cayali la bana in fe.

Fērewba min tigera dijē seleke naani na jōnisan kēlēli kama, o y'a nini

jamana bēe lajelen fe, u k'u ka kelenw dantige kōnuman, ka boloci dēsēli kunw fo, ka boloci boloda san 3, walima san 5 hake kōnō, walasa ka densaya dōgōya, ani ka fērew kērenkērennenw sigi sen kan.

«OMS»
Badama Dukure.

Hadamadenkuluw ka kēnēya te taa denmisēnw ta kō.

Sidabana be mōgō miliyon 2 ni baa kēmē naani minnu minē san o san, i b'a soro olu tilance ye denmisēnw ye, minnu si b'a ta sanji 15 la ka se sanji 24 ma. Do be ka fara denmisēnw hake kan minnu b'u yere faga, wa san kelen kōnō denmisēn sata tēmēna 100.000 kan. San kōnō musomannin minnu b'u kōnō tijē, olu be se miliyon 2, walima miliyon 4 ma; a ka ca la dōgo be ke ka

kōnō ninnu tijē; o dun y'a baasimayōrō ye. A jirala ko san o san bana be mōgō hake min soro cēnīmusoya sira fe, o be se miliyon 333 ma; olu la n'i ye

saba ta i b'a soro kelen ye denmisēn ye min si ma se sanji 25 ma fōlo. Denmisēnya kōne ka gēlen kosebe kēnēyako siratige la, ani mōgō kelen-kelen ka sinjēnsigi la jēkuluw kōnō. Walasa hadamadenw ka kēnēyako ka basigi, fo hakili ka to denmisēnw ka kēnēya lafasali baaraw la, u mago be minnu na kērenkērennenya la. An dun be don min na i ko bi, setigijamanaw ni sentanjamanaw bēe lajelen kōnō, finēba be denmisēnw ka kēnēya lafasali baaraw la.

Esitadi ye nɔ̄n bɔ̄ malidenw bɛ̄ sen na

Esitadi ni ASEKI

**... A banna : Hame JALO bɛ̄ k' a
tɔ̄cet n'u hakili jira nogon na**

Hakilijigin na, Afiriki ntolatantɔ̄n w ka nɔ̄naminɔ̄nana kufolɔ̄ la, Abijan «ASEKI» ye «Esitadimaliyen» gosibi 2ni 0.

O kunben komasegin tanna Bamako, farikolo nɔ̄najeyɔ̄rɔ̄ la min tɔ̄go dalen don Modibo KÉYITA ia, karidon, san 2001, awirilikalo tile 15.

Nin don jama bɔ̄ra ka balontanyɔ̄rɔ̄ fa i ko dakɔ̄nɔ̄n. Kabini sɔ̄gɔ̄ma, walaha waati la, mɔ̄gɔ̄w y'u kunda cogo min na Madinakura kuluju kan, u y'u kund'a kan ten. Mɔ̄gɔ̄ma funteni dɔ̄n, mɔ̄gɔ̄ma kongo dɔ̄n Bamako don kofolen in na, bawo laada dɔ̄ tun sigira Kodiware fe Mali kɔ̄nɔ̄ntolaciko la, antun b'a fe k'olaada lawuli. Kabini san 1966 fo ka na se san 2001 ma, Mali balontannaw bɔ̄kojuman fara bɔ̄kojugu kan, n'an ni Kodiware bennna u bara wali an yere fasokonɔ̄, tukorɔ̄mɔ̄gɔ̄w b'an mine k'an joɔ̄si i ko fən ma ke. Urey ka foli la, n'a jirala waati o waati k'u ni Mali be bogɔ̄n na, hakilisigi fe u be sunɔ̄gɔ̄fɔ̄ k'u n'en jegen, bawo nɔ̄mijiranna den ta ye fanga nefɔ̄lɔ̄ ye cogo min na, Kodiware ta ye Mali y'o cogo kelen na.

Nka san 2001, awirilikalo tile 15, jinekura bɔ̄ra Mali ye. Kabini jaratigebaga n'o ye Benenka ye, min tɔ̄go ko Zédisu GEDISU, ye file fiye nawanɛ ɔ̄c, ɔ̄c nɔ̄gɔ̄ni awanɛ ɔ̄c, baara daminena a wɔ̄njanu ye o'n, wɔ̄njanu «Esitadi» majamu tɔ̄go ye Mali kɔ̄nɔ̄, olu ye feɛre tige ka balan da Kodiware nana yere la kojugu. «Aséki» tun mana balon kolonkolon cogo o cogo k'i kunda Esitadi

ka jo kan, u tun be taa kogo de jolen soro. U y'u seko n'u dɔ̄nko bɛ̄s ke walasa ka kele jigin so ni bi 1 donni ye Esitadi la. Kodiwarikaw y'u ta ke tuma min na, Esitadimaliyen fana wulila a deliko la. Kelejogötigi, n'o ye Musa JALO ye, min be wele ko komite, a kera i n'a fo o y'a tɔ̄gɔ̄kura men. A b'a kunbɔ̄, bawo kabini Musa JALO Komite bora Joliba ka ton na, ka yelema Esitadimaliyen na, a ma se k'a jeniyɔ̄rɔ̄ fin, ka manamana a cogo kɔ̄rɔ̄la. A kera sababu ye fo kamalen tun te ka d'a yere la bilen ntolaciko la.

Ankañaarawb'a fo cogomin na, dontuma sebali te. Nin don Musa JALO ye ASEKI nɔ̄namine k'u lagirin numan fe, k'u lagodon kinin fe, k'u kɔ̄nɔ̄gan bawo u tun t'a dɔ̄n bilen joyɔ̄rɔ̄ kelen min tun be Komite la Esitadimaliyen nɔ̄namine. Musa JALO y'a ta ke ntola dɔ̄rɔ̄n nɔ̄nini ye, walasa ka celu siri tige. A y'a t'o de la fo Esitadimaliyen jalatigi Geyi nana balon numan dɔ̄ lafilii Musa JALO Komite ni Aséki joda lakanabagaw ni nogon ce. Komite fɔ̄lo sera balon ma, o y'a sɔ̄ro ASEKI jalakanabaga loseni KONATE bɛ̄ ka fijne fara k'i nɔ̄sin a ma. Komite y'a hakili fara nɔ̄gon kan, k'a ja sigi ka ntola lapan Loseni KONATE kun na fo a ka jo, balotan sanga 24 nan waati la. Esitadi ka siri fonina Ala ri Musa JALO Komite barika la.

Kodiwarikaw sɔ̄mina ko dɔ̄n b'a fe ka

yelema nama kɔ̄rɔ̄ min ke, «ASEKI MI-MOSA» ka nankamaden Zeze WENANSI ye Esitadi jalakanabaga Hame JALO bagabaga siŋe fila. Nka nɔ̄nanjew y'ulajekene cemance la, ka tok'udakɔ̄rɔ̄cɔ̄bo ni ntola ye fo a ma nɛ, u y'u ta ke joginni ye.

Ntolaci kunfilanan nana da don ni Esitadimaliyen ka lagodonni ye tuguni. Tuma bɛ̄ ASEKI b'u kunben.

Nka sanga 66nan waati, Esitadi ye ntola goni dɔ̄ ci u kun, lakanabagaw ma se ka mintan konumana ka bɔ̄u ka jɔ̄da la. Musa JALO komite y'o balon to yaala la k'a walon Loseni KONATE ka jo kɔ̄nɔ̄. Kodiwarikaw ye nɔ̄ni min don malidenw bɛ̄ sen na san 30 ni ko kuntaala kɔ̄nɔ̄, KOMITE y'ɔ̄nɔ̄ni sama k'a bɔ̄. Jama bɛ̄s wulila ni ce kelen tɔ̄go ye : Komite ! Komite ! Komite !

ASEKI dimina ka mogo kuraw ladon. O yere tun bɛna ke sababu ye u ka cefarin do, n'o ye Cène SIYAKA ye, o ka bi 1 don an na, bawo a ka ntola cilen taara gosi jɔ̄jiri la, ka segin.

Cébo to tora sanga 5 ye tuma min na, ASEKI Sibi BADARA ye Esitadi Sunkalo JAKITE ntaraki u ka jo masurunya la. Jaratigebaga sinna ten k'o ke nɔ̄yi ye, n'an k'o ma penaliti. Kodiware y'a nɔ̄ni ka Benenka jaratigebaga soso cogoya bɛ̄s la, k'u ma son a ka fɔ̄len ma. O m'a wuli k'a bɔ̄ a ka fɔ̄len kan. Bi 1 min tun b'an je ka

TULON

Nin desen fila dilanbaga y'a dab'a kama, ka fili 10 k'u la. A'y'olu nɔ̄ni.

- 9 - ja min be bolol kɔ̄n. 10 - Musokrɔ̄ba jinw.
Musokrɔ̄ba siñ. 7 - Furatu min be klinin fe. 8 - Bololanege min be bololkan na.
4 - Djems min ci-cilleen don jiriyu kan. 5 - Muntarid min be bololkan na. 6 -
1 - Musomannin kūn diglien. 2 - Musokrɔ̄ba tenda. 3 - Kala minnu be klinin fe.

Jabi

Né 11nan to

ye Afiriki ñanaminenjanaw ka kene kan, o ntola tanni tora Geyi bolo, bawo ale de be Esitadi ka ñoyi bee tan, n'a ka c'a la, a t'a je. Komi bamananw b'a fo cogo min na ko den be bin a tabaga de bolo, Geyi ta ker'o de ye nin ko la. Geyi ye balon in tan ka taa jo fan min fe Loseni KONATE y'imón k'fili o fan kan ka ntola labo kene ma. Farikolojenajeyoro sumana i ko gilasiji

bonna mogow kan.

O ñogoni na, Esitadi lakanabaga do, n'o ye Alifuseyini KUMA ye, o ye Husuje KOSI tan a kofe, k'a labin, nka jaratigebaga m'o yoro ye; okera kunnadiyako ye Esitadi bolo. Ntola nana ban ni Esitadi ka sebaaya ye bi 2 ni O. Nka balontan in sariya ye fo do ka se do la, n'o te a te dabila. O de nana ni ñoyi tanni ye ekipu fila fe fo do ka sebaaya soro. O la Esitadi jalasiribaga,

n'o ye Geyi ye, o mogó kelen in y'a ka ñoyi fana tan k'a je. ASEKI ye Esitadi ci o la ni ñoyi bi 4 ye, k'a soro Esitadi ma se ka foyi don ni ñoyi bi 3 te. Esitadi sen bora Afiriki ñanaminenjanaw tonw ka ñogondanna, nk'a ma malo, a kun ma suuli, bawo kodiwarikaw yere y'a jira ko : ja, olu ye kolo ye wulu da k'a ka magan !

Madu Jara
Basiriki Ture

Sewobe ni «KUPU - DE - KUPU»

Afiriki ntolatan ñanaw ka kuwaba min togo ko «KUPU-DE-KUPU, Sewobe de ye Mali joyoro fa o ñogondan na ninan.

O balontan kufolo tanna Mali «Sewobe» ni Luwanda «Entéri Kilobu» de ni ñogon ce Bamako. Ntola in kufolo kuben min kera an yere faso kono, «Entéri Kilobu» ye Sewobe ci o la ni bi 3 ni 0 ye.

Minye komaseginye, n'o tanna angolakaw yere bara, malidenw bee tun sigilen donni Sewobe cili y'o kuben na Angola faaba kono, n'o ye Luwanda ye. Nka Sewobe cira cogo min na «Entéri - Kilobu» fe ni bi 8 ni 0 ye, mogosi tun sigilen te n'o ye, bawo o b'i n'a fo Sewobe mogó 3 wali 4 dörön de tun disi dalen don Luwanda ñanaw ce 11 ta la.

Sewobe y'an malo, k'an kunmasuulu,

bawo kabini Mali kera Mali ye don min na, Afiriki cebó keneñ kan nin ñogon dasili ma d'an kan folo.

N'an y'a lajelen ji ñemajolen na, kele banbali min be Angola ani lakanabaliya fara geleya werew kan, o si ma se ka jamana in balik'a ye Afiriki ntolatan ñanaw ka kuben keneñ kan. San 1988, u ka ekipu do yere ye joyoro filanan soro, n'o ye «Petero Atletiko» ye. O kerefe, Afiriki ñana mankanw ka ntolatan ñogondan min kera kosa inna Ecopi, Angola funankeninw y'o togo ta. Fen min yere y'a dimiko ye, Angola minjatelen te Afiriki ntolatannabaw fe, n'a fora k'o de ye Mali Sewobe ka jo ke pintin ye, kuma te min k'o, o y'o ye. Sewobe ñemogow yere ka foli la, u y'u seko damajira bee ke u ka ntolacilaw

labenni sira kan, n'o misali do ye Afiriki jamanaw ka don ñogonna balontan ñogondan ye, Sewobe ye min laben Mali kono, k'a tila k'o ten ta. U y'u yere laje an kerefe ekipu gelen caman na o senfe, minnu be Afiriki ñanaw ka kuben na. Komi tulon ni sebe te kelen ye, i b'a soro Badenya kuben minnu ker'u fe, o tigiw m'o ke ni sebe dusu ye. N'an ko an te Sewobe jalaki nin ko la, bawo nin y'a siñe folo ye nin kene sugu kan, o te moson k'a d'a kan Kayi Sigi ni Kati Mamayira ni Kulukoro ñanan ni Manden ni USIFASI fana sen donna Afiriki ñanaw ka kuben na Sewobe ta cogo kelen na; nka olusika jo ma ke pintin ye.

Ni kun were t'u gosicogo in na, Sewobe ñemogow ka kan k'u hakili jagabo halisa kow bilali la sira numan kan.

Madu Jara
Basiriki TURE

Elisi Pariki kasaara

San 2001, awirilikalo tile 11, Afiriki woroduguvarian jamana min be wele ko «Afiriki - Di - Sidi», kasaaraba do kera yen ntolaciyojo do la ko «Elisi-Pariki». Mogow de ye ñogon digi farikolojenajeyoro in kono, ka ñogon coogon fo ka filelikela 43 bone u ni na ani ka mogó 160 ñogonna jogin kosebe.

Nka a jirala ko nin t'a siñe folo ye nin kasaara jugu ñogon ka ke «Afiriki - Di - Sidi» farikolojenajeyorow kan.

Kasaara in ñogoni na, Afiriki Di Sidi farikolojenaje ñemogow ni balontankow ñenabobagaw girinna k'a jira konin jahadi n'a taa o taa, olu ka jamana ni be san 2010 KUPUDIMONDI labenni kan Afiriki mara bee togo la.

Uy'a jira ko kasaara min y'olu soro nin ye, o sera jamana caman ma hali farajela mara kono, i n'a fo Angilejamana san 1989, mogó 96 ni tora kasaara min na, nka o m'o jamana kelen bali ka san 1996 KUPUDEROPU laben u bara. Afiriki Di Sidi jamanakunti Tabo NBEKI yere y'i sinsin o kan kosebe, k'a jira k'olu ka jamana te se ka ke bolonjonaamaseere

ye nin ko dörön kama.

Misali la, a jirala ko Afiriki Di Sidi ñemogow te feere ñenamaw siri farikolojenajeyorow la, walasa ka balawu ni kasaaraw ni jahadiw ñogoya.

San 2000, nowanburukalo Afiriki ntolatanna musomanw ka ñana kuben kera Afiriki Di Sidi. Ñana laban fila minnu ye ñogon soro o kuwaba la, o kera Nizeriya ni Afiriki Di Sidi musow ye Balontan daminenen ka Nizeriya musomanninw ka bi 2 to Afiriki Di Sidi suguruninw na, u ka mogow ye kene nagami ni kele ni gosili ni kabakurunbonni ye, ka filelikela mogó 25.000 bee don ñogon na, minnutuntaar'u ne daamu bo. U y'u ka tulon tine. A ma ne se dira Nizeriya musow ma.

San 2000, zuluyekalo la Afiriki Di Sidi ni Zimbawe ye ñogon soro Mali KUPUDAFIRIKI 2002 nebila kuben na, o balontan tineni fana ju bora Afiriki Di Sidi mogow la.

A jirala ko Afiriki Di Sidi filelibagaw bee be balontan daminetuma de kono, o k'o k'u kunda balontanyoro kan k'tu be taa biye ta yen. Dow k'orotakojugu t'a nini yere ka biye

ta. O la, u be daw kari, k'u pan ka don kogo fe balontanyorow la. O ñogondigwi de be na ni kasaara caman ye jamana in farikolojenajeyorow la.

N'u ma yelema don u ka labenw taabolo la farikolojenajeko la, a ka c'a la, u bolo be san 2010 KUPUDIMONDI je.

Basiriki TURE

